

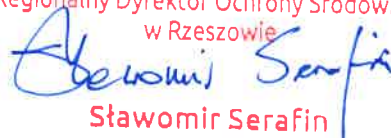
ZARZĄDZENIE Nr 17/25
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE
z dnia 26 czerwca 2025 r.
zmieniające zarządzenia w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu
przyrody „Góra Sobień”

Na podstawie art. 22 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), **zarządza się, co następuje:**

§ 1. W zarządzeniu nr 3/24 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Góra Sobień”, załączniki nr 1 i 2 do zarządzenia otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie


Sławomir Serafin

Sprawdzone pod kątem
formalnym
Joanna Orlewska
rada pływ.
Rz. Sob.

sek

Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń oraz ich skutków

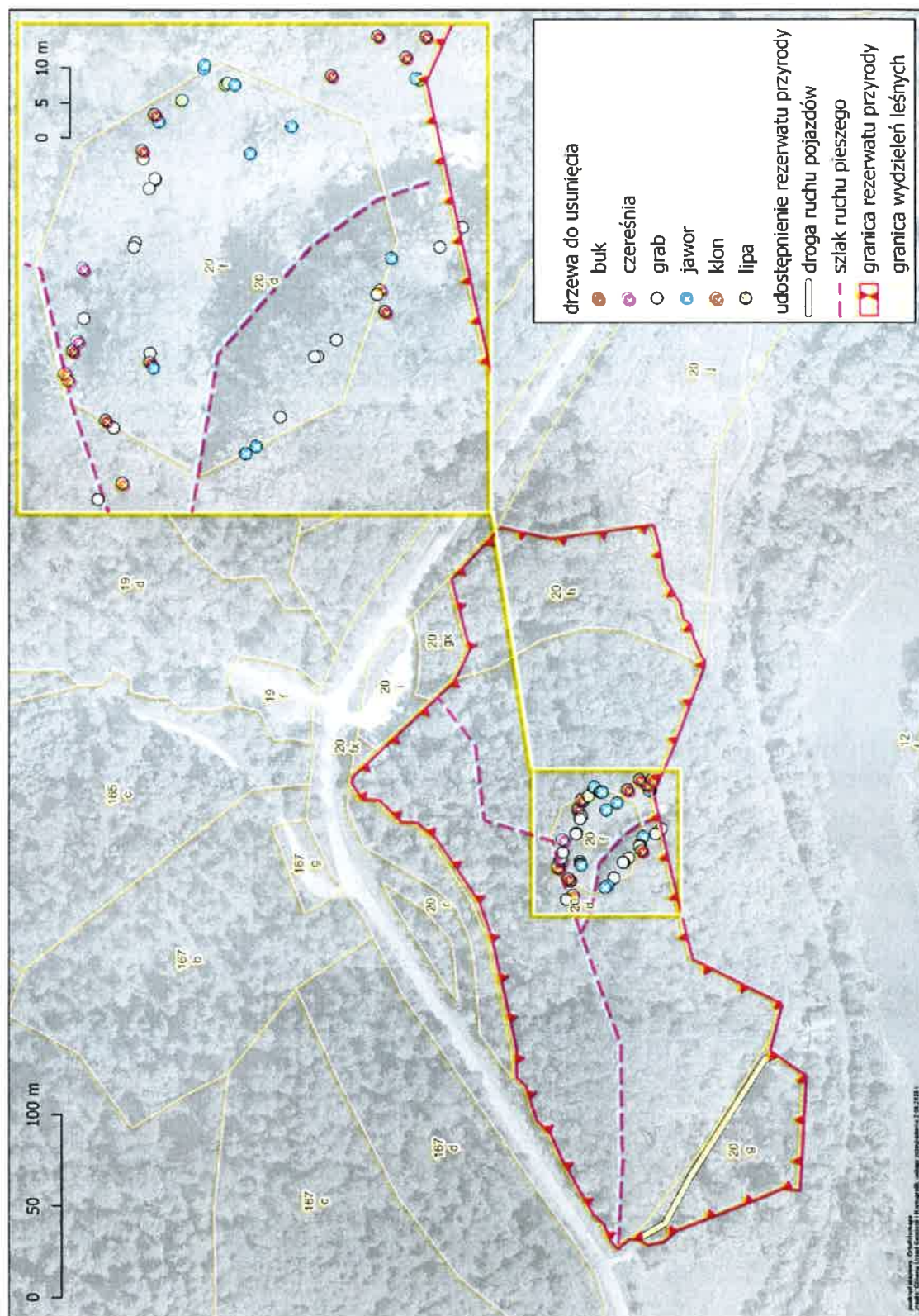
L.p.	Przedmiot zagrożenia	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Zagrożenia wewnętrzne		Zagrożenia zewnętrzne		Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
			istniejące	potencjalne	Istniejące	potencjalne	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ruiny zamku Kmitów.	Postępująca degradacja ruin zamku powodowana czynnikami atmosferycznymi i antropogenicznymi. Zagrożenie bezpieczeństwa osób odwiedzających ruiny.			X		Wykonanie prac restauracyjnych murów ruin zamku oraz jego najbliższego otoczenia
2.	Szlak ruchu pieszego oraz wyznaczona droga ruchu pojazdów.	Schodzenie z wyznaczonego szlaku ruchu pieszego. Zaśmiecanie szlaku przez osoby odwiedzające rezerwat.			X		Utrzymanie szlaku i drogi we właściwym stanie, w tym stanie niezagrożających bezpieczeństwu osób z nich korzystających
	Bezpieczeństwo powszechne ludzi oraz mienia.	Stan sanitarny drzew, pojawiające się złomy i wywroty. Istniejąca infrastruktura turystyczna.		X			

**Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru
i lokalizacji poszczególnych zadań**

L.p.	Czynności	Sposób wykonania i zakres	Rozmiar i lokalizacja zadań ochronnych
1.	2.	3.	4.
1.	Wykonanie prac restauracyjnych murów ruin zamku	- Wykonanie prac przygotowawczych przed rozpoczęcie kompleksowych badań archeologicznych (usunięcie ok. 65 drzew i ok. 800 m² krzewów celem zabezpieczenia przed dalszą degradacją ruin zamku, zgodnie z wydanymi decyzjami i pod ścisłym nadzorem przyrodniczym). - Wykonanie kompleksowych badań archeologicznych pod ścisłym nadzorem Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. - Naprawa, częściowa rekonstrukcja oraz zabezpieczenie ruin zamku w sposób wskazany przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. - Wykonanie infrastruktury technicznej (podesty, schody, tablice informacyjne) celem zabezpieczenia ruin przed dewastacją i nieukierunkowanym ruchem turystycznym (zgodnie z wytycznymi Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków). - Bieżące utrzymanie ruin zamku w niepogorszonym stanie zachowania (m.in. zapobieganie ponownemu nadmiernemu zarastaniu) w sposób ciągły.	Obszar ruin zamku oraz jego najbliższego otoczenia. Lokalizację drzew przeznaczonych do usunięcia określa mapa.
2.	Utrzymanie szlaku ruchu pieszego i drogi we właściwym stanie w tym stanie niezagrażających bezpieczeństwu osób z nich korzystających	- Usuwanie pozostawionych śmieci (według potrzeb). - Utrzymanie we właściwym stanie technicznym tablic urzędowych, informacyjnych oraz infrastruktury technicznej (schodki, poręcze, platforma widokowa) na trasie szlaku ruchu pieszego. - Usuwanie posuszu, złomów i wywrotów oraz drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu z ich pozostawieniem na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu lub usunięciu poza teren rezerwatu w uzasadnionych przypadkach (według potrzeb). - Utrzymanie właściwego urzędowego oznakowania rezerwatu bądź jego uzupełnienie. - Lustracje terenowe mające na celu weryfikację stanu zachowania szlaku ruchu pieszego i infrastruktury technicznej.	Wzdłuż wyznaczonego szlaku ruchu pieszego oraz wyznaczonej drogi ruchu pojazdów – zgodnie z mapą. Obszar całego rezerwatu przyrody w kwestii prawidłowego oznakowania. Lustracje nie rzadziej niż raz w roku.

h

Mapa z lokalizacją wycinki



UZASADNIENIE
do zarządzenia Nr 17 /25
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Rezerwat przyrody „Góra Sobień” został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1971 r. Nr 1, poz. 3). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym rezerwatu przyrody jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 10 czerwca 2025 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Góra Sobień” (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2025 r., poz. 2595).

Rezerwat obejmuje grunty stanowiące własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Lesko. Obiekt w postaci ruin zamku wpisany jest do rejestru zabytków pod nr rejestru: A-346 z 12.04.1968.

Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z chronionymi gatunkami roślin zielnych w runie, występującą na tym terenie rzadką fauną kserotermiczną oraz zachowanie historycznego obiektu Ruiny Zamku Kmitów (Zamek Sobień).

Pismem z dnia 5 marca 2025 r., Nadleśniczy Nadleśnictwa Lesko, zwrócił się z wnioskiem o zmianę zarządzenia nr 3/24 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Góra Sobień” i rozszerzenie zapisów tego dokumentu o zakres umożliwiający wykonanie niezbędnych prac konserwatorskich w rejonie ruin Zamku Kmitów.

W związku z pogarszającym się stanem technicznym ruin zamku (rozpadające się mury, odchylanie się od pionu ścian oraz niszczenie konstrukcji i fundamentów przez otaczające ruiny drzewa i roślinność krzewiastą), za celowe należy uznać przeprowadzenie kompleksowego zabezpieczenia obiektu przed postępującą degradacją. W związku z powyższym, poczyniono szereg ustaleń z Podkarpackim Wojewódzkim Ochrony Zabytków z/s w Przemyśle, zaś stanowisko powyższego Organu zostało zawarte w piśmie z dnia 21 lutego 2025 r. znak: K-IRN.5142.18.2025.KH w sprawie zaleceń konserwatorskich.

Na podstawie powyższego pisma oraz późniejszych lustracji terenowych (włącznie z przedstawicielami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie), wydana została decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z/s w Przemyśle z dnia 21 marca 2025 r., znak: K-IRN.6142.85.2025.BJ, wyznaczająca 65 drzew oraz do 800 m² zakrzewień przeznaczonych do usunięcia w ramach pierwszego z etapów prac konserwatorskich związanych z zabezpieczeniem przedmiotu ochrony rezerwatu przyrody. Powyższe prace muszą zostać przeprowadzone przed przystąpieniem do badań archeologicznych planowanych na terenie zamku oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Zwieńczeniem całego procesu ma być pełne zabezpieczenie ruin zamku przed ich dalszą degradacją. W obrębie zamku powstaną także podesty oraz tablice informacyjne ukierunkowujące ruch turystyczny po wyznaczonym szlaku ruchu pieszego.

Projektowane prace nie będą miały negatywnego wpływu na przyrodniczy przedmiot ochrony rezerwatu, siedliska chronione jak i na chronione gatunki flory i fauny znajdujące się na terenie rezerwatu. Prace terenowe ograniczają się jedynie do obszaru ruin oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa.

Przez teren rezerwatu przebiegają szlak ruchu pieszego i droga ruchu pojazdów wyznaczone zarządzeniem nr 25/18 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wyznaczenia drogi ruchu pojazdów w rezerwacie przyrody „Góra Sobień”. Konieczne jest utrzymanie we właściwym stanie infrastruktury turystycznej na trasie szlaku (schodki, poręcze, platforma widokowa) oraz zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego poprzez usuwanie złomów wywrotów oraz drzew

zagrożających bezpieczeństwu na trasie szlaku i wzdłuż drogi.

Pozyskane drewno (w ramach zapewnienia bezpieczeństwa publicznego na szlaku ruchu pieszego i w rejonie drogi ruchu pojazdów) pozostanie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu, w przypadku gdy miejsce jego złożenia (z uwagi na duży spadek terenu lub bezpośrednią bliskość poruszających się ludzi) nie będzie w stanie zapewnić bezpieczeństwa, drewno zostanie wywiezione poza teren rezerwatu i zagospodarowane przez Nadleśnictwo Lesko. Taki sam schemat postępowania będzie dotyczył prac związanych z odsłonięciem terenu badań archeologicznych oraz najbliższego sąsiedztwa ruin zamku, przy czym z uwagi na duże nachylenie terenu podszczytowej części wzniesienia, udział drzew usuwanych z terenu rezerwatu będzie większy.

Prace związane z wycinką wyznaczonych w decyzji drzew będą przeprowadzone pod nadzorem przyrodniczym a w przypadku, gdy realizacja planowanego przedsięwzięcia będzie wiązała się z koniecznością naruszenia przepisów o ochronie gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt niezbędne będzie uzyskanie stosownych zezwoleń o których mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.).

Prace terenowe (usunięcie drzew, prace konserwatorskie, zabezpieczenie obiektu jego udostępnienie) oraz późniejsze utrzymanie obiektu historycznego, infrastruktury technicznej jak również bezpieczeństwa powszechnego zostaną sfinansowane przez Nadleśnictwo Lesko.

Wszelkie prace w obrębie ruin zamku podlegają uzgodnieniu z Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków z/s w Przemyślu.

Rezerwat przyrody „Góra Sobień” jest położony w całości w granicach obszarów Natura 2000 Góry Słonne PLB180003 oraz Ostoja Góry Słonne PLH180013. Projektowane zadania ochronne nie będą miały negatywnego wpływu na przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000. Uwzględniając łącznie uwarunkowania, w tym charakter przedsięwzięcia oraz zasięg możliwych oddziaływań z nim związanych, uwzględniając wymagania siedliskowe i stan zachowania przedmiotów ochrony ww. obszarów oraz akty prawne regulujące zadania ochronne dla ww. obszarów Natura 2000 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180003 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2023 r., poz. 5276) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2023 r., poz. 5938) należy wskazać, że projektowane prace nie będą oddziaływać na cele ochrony tych obszarów oraz założenia ich ochrony. Inwestycja nie wpłynie również negatywnie na integralność ww. obszarów oraz na spójność całej sieci Natura 2000.